

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/169/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114218287
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1114218287.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v právnej veci žalobcu: M. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Š.V. XX, H., zastúpený euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, ul. Symfonická 1496/9, Praha 5, ČR, proti žalovanému: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24.000,- €, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 20C/115/2014 - 93 zo dňa 13.októbra 2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. potvrdzuje.
Odvolanie žalobcu proti výroku I. odmieta.
Žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že : I. Súd návrh na prerušenie konania zamietla. II. Súd žalobu zamietla. III. Žalovaný nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Sú prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu (pozri odsek 13. napadnutého rozsudku) keď svoje rozhodnutie vo veci samej po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1,2, § 23 ods. 1,3, § 24 ods. 1,2, zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii , § 193 C.s.p. a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Pri posudzovaní nároku žalobcu vychádzal predovšetkým zo zákona č. 119/1990 Zb., ktorého účelom bolo poskytnúť nápravu za krivdy, ku ktorým došlo v predchádzajúcom režime odsudzujúcimi súdnymi rozhodnutiami, ktoré sú v rozpore s demokratickými princípmi spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práv a slobody a to predovšetkým zabezpečením spoločenskej rehabilitácie a primeraného hmotného zabezpečenia neprávom odsúdeným osobám, pričom toto rozmedzie (rozsah) zákonodarca upravil v citovanom zákone. Keďže zákon č. 119/1990 Zb. je voči iným zákonom upravujúcim odškodňovanie neprávom odsúdených osôb (zákon č. 58/1969 Zb. zákon č. 504/2014 Občiansky zákonník) zákonom špeciálnym, má jeho úprava prednosť pred inými zákonmi. V ustanovení § 23 citovaného zákona sú uvedené jednotlivé nároky, za ktoré patrí takýmto osobám odškodnenie, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy však z uvedeného ustanovenia nevyplýva. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že jednotlivé nároky sú v § 23 citovaného zákona uvádzané len ako príklady, pričom ich výpočet je demonštratívny a možno tam zahrnúť i nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. V danom prípade súd mal za to, že ak by zákonodarca chcel v zákone upraviť i nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, spravil by tak výslovným vyjadrením priamo v zákone pri jeho prijatí, prípadne neskôr pri jeho novelizácii. Pokiaľ tak však sám zákonodarca nespravil v rámci vlastnej ústavnej a zákonnej kompetencie, orgán súdnej moci nemôže jeho vôľu nahrádzať pri aplikácii práva v súdnom konaní. Všeobecný súd nemôže ako orgán súdnej moci nahrádzať činnosť zákonodarcu a priznávať v civilnom procese aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým a právnickým osobám, pretože by tak neprípustným spôsobom prekročil hranice delby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzené Ústavou SR.

1.2. K posudzovaniu priznania nároku žalobcu na základe Dohovoru o ochrane ľudských práv resp. k možnosti jeho priamej aplikácie na žalobcom uplatnený nárok súd uvádza, že uplatnený nárok nie je možné priznať ani v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru a to z dôvodu, že Dohovor sa stal pre Slovenskú republiku ako jeden z nástupníckych štátov ČSFR záväzný až od 18.03.1992 a teda SR je zodpovedná za skutky vzťahujúce sa na obdobie od 18.03.1992. Žalobca bol však uznaný za vinného rozsudkom Vojenského obvodového súdu Košice z roku 1959 a rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov z roku 1960, ktoré boli zrušené Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.06.1991 a následným rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.06.1991 bol žalobcovi uložený úhrnný trest odňatia slobody za uvedené predchádzajúce odsúdenia, pričom trest za tieto odsúdenia vykonal od 08.02.1960 do 14.08.1966, t. j. pred ratifikáciou Dohovoru. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na stanovisko pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl. ÚS - st. 39/14 zo dňa 25.11.2014, z ktorého vyplýva, že nárok na náhradu nemateriálnej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká len za predpokladu, že k zásahu štátu do osobnej slobody dotknutej osoby prišlo, resp. bolo ukončené až po tom, ako sa táto medzinárodná zmluva stala pre Českú republiku záväzná (t. j. 18.03.1992). Účasť na rehabilitácii tejto osoby nie je z tohto hľadiska relevantná. Keďže žalobca vykonal trest v období rokov 1960 až 1966, to je v čase, keď Slovenská republika nebola Dohovorom viazaná, nemožno žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy titulom Dohovorom, pretože zásah do osobnej slobody žalobcu bol ukončený v čase, keď Dohovor nebol pre SR záväzný. S uvedeným záverom sa stotožnil i Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.02.2016 sp. zn. 3Co/38/2014, v ktorom vyslovil nemožnosť priamej aplikácie čl. 5 ods. 5 Dohovoru v súvislosti s priznaním nároku na nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla zásahom do osobnej slobody dotknutej osoby, ku ktorému došlo resp. zásah bol ukončený v čase, keď Dohovor ešte nebol pre Slovenskú republiku záväzný. Súd poukazuje i na rozsudok ESĽP vo veci Kopecký versus Slovensko (sťažnosť č. XXXXX/XX) zo dňa 28.09.2004, podľa ktorého Dohovor neukladá zmluvným štátom osobitnú povinnosť poskytnúť náhradu za krivdy alebo škody spôsobené predtým, ako ratifikovali Dohovor. V zmysle judikatúry ESĽP až dňom ratifikácie Dohovoru musia byť všetky činy štátu v súlade s Dohovorom, neexistuje však všeobecná povinnosť štátu napraviť krivdy alebo ujmy, ktoré boli spôsobené pred ratifikáciou Dohovoru, pretože by sa tým podkopal jednak všeobecný princíp zákazu retroaktivity a zároveň aj rozdiel medzi porušením a nápravou, na ktorom je založené právo zodpovednosti štátu (napríklad rozsudok veľkého senátu zo dňa 08.03.2006 vo veci Belčić vs. Chorvátsko, sťažnosť č. XXXXX/XX, rozsudok zo dňa 04.09.2007 vo veci Associazione Nazionale Reduci dalla Prigiona dall' Intema-mento e dalla Guerra di Liberazione a 275 ďalších proti Nemecku, sťažnosť č. 45563/04).

1.3. K priznaniu nároku žalobcu na základe Listiny základných práv a slobôd súd uvádza, že Listina základných práv a slobôd bola rovnako ako Dohovor ratifikovaná bývalou ČSFR až po prijatí zákona č. 119/1990 Zb. Ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. z 09.01.1991 sa uviedla do právneho poriadku bývalej ČSFR Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej republiky. Tým, že Dohovor ako aj Listina základných práv a slobôd boli ratifikované bývalou ČSFR až po prijatí zákona č. 119/1990 Zb., s poukazom na vyššie uvedený rozsudok ESĽP zo dňa 28.09.2004 Kopecký vs. Slovenská republika, ktorého obsahom je súd viazaný podľa § 193 C.s.p. viazaný, nie je možné žalobcom uplatnený nárok priznať a to ani v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru a ani článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Rozsudok ESĽP zo dňa 28.09.2004 Kopecký vs. Slovenská republika podáva výklad k právnej úprave Slovenskej republiky, na rozdiel od rozsudku ESĽP vo veci Tsirilis a Kouloumpas proti Grécku, číslo sťažnosti XXXXX/XX a XXXXX/XX zo dňa 29.05.1997, na ktorý sa odvolával žalobca, sa zaoberal ESĽP porušením právnej povinnosti Grécka voči sťažovateľom. Súd dodáva, že v danom prípade platí aj pre súdy vymedzený príkaz ustanovený v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy v jej medziach a rozsahu ako aj spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

1.4. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani so žalobcovým tvrdením, že jeho uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zakladá aj čl. 9 ods. 5 a čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach to z dôvodu, že podľa čl. 14 ods. 6 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ak sa niekomu dokázalo spáchanie trestného činu a ak bol neskôr tento dôkaz vyvrátený alebo ak bol niekto oslobodený spod obžaloby na základe toho, že nejaká nová skutočnosť presvedčivo ukazuje, že výrokom súdu bol porušený zákon, poskytne sa tomu, kto bol potrestaný na základe takého dôkazu, náhrada podľa zákona, pokiaľ sa nedokáže, že včasné uvedenie do známosti prv neznámej skutočnosti nejde úplne ani čiastočne na ujmu tejto osoby. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach nezakladá priamo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ale odkazuje na príslušnú vnútroštátnu úpravu, pričom však žiadny zákon platný v SR takéto odškodnenie žalobcovi nepriznáva. Preto súd na žalobcov nárok nemohol aplikovať ani

Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach. Keďže nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu nevyplýva ani z vnútroštátnej právnej úpravy a ani z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, súd žalobe nemohol vyhovieť a to z nedostatku práva na odškodnenie daného prípadu v platných hmotnoprávných normách.

1.5. Súd prvej inštancie záverom uviedol, že v prípade uplatneného nároku je zároveň zrejmé, že žalobcov nárok na odškodnenie je z väčšej časti podaný po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty ustanovenej v § 24 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. Podľa citovaného ustanovenia nárok treba uplatniť v lehote troch rokov od právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia alebo rozhodnutia odsudzujúceho na miernejší trest alebo rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie zastavilo, inak nárok zaniká. Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.06.1991 sp. z. 3Rtv/91 súd zrušil vyššie uvedené rozsudky žalobcu z roku 1959 a 1960 a následne žalobcu Vojenský obvodový súd Prešov rozsudkom zo dňa 13.06.1991 sp. zn. 3Rtv-13/91 odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, z čoho osem mesiacov sa započítalo na trest uložený rozsudkom z roku 1959, podľa ktorého bol pôvodne žalobcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov. Je teda zrejmé, že vo vzťahu k 16 mesiacom žalobcovi vznikol nárok na odškodnenie už v roku 1991. Žalobca si žiadosťou, ktorá bola doručená žalovanej dňa 04.10.1993, i uplatnil nárok na náhradu škody, pričom žalovaná nároku žalobcu v časti vyhovel a stanoviskom zo dňa 27.07.1994 č. XXXXX/XX- 91/1399/V-II. Ur žalobcu v časti odškodnila, nie však vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy. Žalobca si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil žalobou na súde až dňa 20.06.2014, čo je vo vzťahu k uvedeným 16 mesiacom zjavne po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty, ktorá začala plynúť od roku 1991, pretože rozsudok Vojenského obvodového súdu Prešov zo dňa 13.06.1991 sp. z. 3Rtv-13/91 bol podkladom pre odškodnenie vzniknutej škody v súvislosti s predmetnou časťou vykonaného trestu odňatia slobody a skutočnosť, že žalobca bol naďalej považovaný za vinného a uvedený rozsudok bol neskôr zrušený, je v danom smere irelevantná. Zároveň je zrejmé, že časť žalobcom uplatneného nároku o výške 4.000,- € je podaná predčasne a to z dôvodu, že žalobca si žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 25.02.2013 uplatnil u žalovanej nárok na náhradu nemateriálnej ujmy vo výške 20.000,- € avšak v žalobe si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej škody vo výške 24.000,- €, čím nespĺnil zákonom stanovenú podmienku vo vzťahu k časti návrhu 4.000,- €, pretože podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je hmotnoprávnou podmienkou pre podanie žaloby o náhradu škody. Podmienka predbežného prerokovania tak musí byť splnená pred podaním návrhu na začatie konania, čo v danom prípade vo vzťahu k časti nároku vo výške 4.000,- € splnené nebolo.

1.6. Rozhodnutie v časti výroku II., ktorým súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol odôvodnil ustanoveniami § 162, § 164 C.s.p., keď uviedol, že žalobca žiadal prerušiť konanie až do doby, pokiaľ dovolací súd nerozhodne o dovolaní žalovanej v obdobnej veci podanej v konaní OS Bratislava I sp. zn. 21C/21/2012, v ktorej bol žalobcom O. H. (žalobca uviedol nesprávnu spisovú značku, pretože správna sp. zn. je 21C/112/2012 žalobca O. H.). Bližšie svoj návrh na prerušenie konania nezdôvodnil. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôležité prerušiť konanie a čakať na rozhodnutie dovolacieho súdu o dovolaní žalovaného, pretože v danom prípade existovalo viacero dôvodov, pre ktoré nebolo možné žalobe vyhovieť a zároveň mal súd za to, že rozhodnutie dovolacieho súdu nie je možné priamo aplikovať na daný spor, pretože nejde o totožný prípad. V tam uvedenom konaní sp. zn. 21C/112/2012, v ktorom je podané dovolanie a na ktoré rozhodnutie by mal súd v tomto spore čakať, išlo okrem iného i k hrubému porušeniu zásady „ne bis in idem“, čo však nie je prípad žalobcu. Nejde teda o totožný prípad a súd preto nevidel dôvod prerušiť konanie až do rozhodnutia dovolacieho súdu o veci, ktorá nie je totožná s predmetom tohto sporu. Prerušenie konania by okrem iného viedlo len k zbytočným prietahom v konaní.

1.7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovaný mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom k tomu, že žalovaný výslovne vyhlásil, že si trovy konania neuplatňuje a zo súdneho spisu žiadne trovy žalovanému ani nevyplývajú, súd mu ich náhradu nepriznal.

2. Rozsudok odvolaním a to v celom rozsahu napadol žalobca, uviedol, že Krajský súd v Bratislave v nedávnej minulosti v obdobných prípadoch vyslovil rozdielny názor. Žalobca preto navrhol aby súd prvej inštancie prerušil konania do by než bude rozhodnuté Najvyšším súdom SR o dovolaní žalovaného v kauze O. H.. Konanie, ktoré je vedené na Najvyššom súde SR pod spisovou značkou 3Cdo 19/2017 Najvyšší súd SR doposiaľ vo veci nerozhodol. Žalobca pokladá za nesprávne aby prvoinštančný súd sám rozhodol v kauze v ktorej nie je doposiaľ známe stanovisko Najvyššieho súdu k zásadnej spornej otázke, ktorá je predmetom tohto konania. Ďalším dôvodom odvolania je, že súd v napadnutom rozsudku viaže priznanie náhrady nemateriálnej ujmy na účinnosť zmluvy o ochrane ľudských práv a základných slobôd v Československu ku dňu 18.3.1992 náhradu je možné priznať podľa iných predpisov napríklad podľa zákona číslo 119 ani zákon číslo 58/1969 Zbierky túto náhradu inak nevyklúčujú. Odškodňovacie predpisy

je potrebné vykladať v prospech poškodených osôb. Z uvedených dôvodov navrhol aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379 a 380 ods. 1 C.s.p. v napadnutom rozsahu t.j. v celom rozsahu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 387 ods. 2 dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že preskúmanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a ktoré ho viedli k zamietnutiu žaloby. Súd prvej inštancie vyššie prijaté právne závery primerane vysvetlil a z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie teda svoje rozhodnutie patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.) na ktoré odôvodnenie poukazuje aj odvolací súd a s ktorým sa s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. stotožňuje.

8. K námietke žalobcu, ktorý považuje za nesprávne aby prvoinštančný súd sám rozhodol v kauze v ktorej nie je doposiaľ známe stanovisko Najvyššieho súdu k zásadenej spornej otázke považuje za potrebné uviesť, že je pravdou, že k tejto otázke doteraz Najvyšší súd SR nezaujal stanovisko. Avšak Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Bratislave na svojom rokovaní dňa 1.3.2017 v zmysle § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov prijalo vzhľadom na výkladové rozdiely právoplatných rozhodnutiach senátov 3 Co, 4 Co, 8 Co, 9 Co, 14 Co k otázke právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb a jej vzťah k právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 119/1990 Zb. a k otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy s odkazom na čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov Stanovisko č. 1/2017 podľa ktorého „Zo všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a špeciálnom / lex specialis derogat generali) jednoznačne vyplýva, že ak sú naplnené podmienky pre použitie špeciálnej úpravy, musí sa táto úprava aplikovať a nemožno použiť úpravu všeobecnú. Znamená to, že pre osoby, ktoré podľa zákona č. 119/1990 Zb. sú osobami oprávnenými žiadať odškodnenie, platí pre uplatňovanie a uspokojovanie majetkových nárokov vo vzťahu medzi nimi a štátom zvláštna právna úprava, bez ohľadu nato, ktorý predpis je pre ne priaznivejší. V prípadoch, na ktoré sa zákon č. 119/1990 Zb. vzťahuje, sa teda nemožno proti štátu domáhať iných či ďalších nárokov, ako tých, ktoré tento zákon upravuje. Napriek tomu, že ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. uvádza len demonštratívny výpočet položiek nárokov na odškodnenie, a teda výslovne neupravuje ani nárok na nemajetkovú ujmu, nemôže všeobecný súd neprípustným spôsobom ako orgán súdnej moci nahradzovať činnosť zákonodarcu a priznať v občianskom súdnom konaní aj iné nároky, než ktoré platné právne predpisy priznávajú fyzickým, prípadne právnickým osobám, pretože by tým prekročil hranice deľby moci medzi súdnou a zákonodarnou mocou vymedzenou v Ústave SR. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu do osobnej slobody dotknutej osoby došlo, resp. tento zásah bol ukončený až potom, čo sa tento medzinárodný Dohovor stal pre SR (záväzný (t.j. od 18.3.1992) s tým, že okamih účasti tejto osoby na rehabilitácii z tohto pohľadu nie je relevantný“.

9. Vzhľadom na závery prijaté v tomto Stanovisku neobstojí ani námietka žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, keď dospel k záveru, že mu nie je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe priamej aplikácie čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

9.1. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru vzniká za predpokladu, že k zásahu došlo alebo tento pretrvával v čase kedy Slovenská republika sa stala signatárom Dohovoru, t.j. kedy sa tento stal pre štát právne záväzným, nakoľko právnou skutočnosťou, ktorá zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je rozhodnutie o súdnej rehabilitácii, oslobodzujúci rozsudok alebo uznesenie o zastavení trestného stíhania, tieto sú len podmienkou jeho priznania, ale samotný zásah

v dôsledku ktorého bol subjekt pozbavený osobnej slobody. V danom prípade k zásahu do osobnej slobody žalobcu došlo v období od 14.11.1960 do 13.11.1964 kedy bol vo väzbe a od 11.12.1988 do 22.12.1989 kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody vrátane väzby a potom od 17.11.1964 do 14.8.1966. Dohovor sa stal pre Slovenskú republiku právne záväzný 18.03.1992 a preto aplikácia Dohovoru pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nie je možná. Takýto záver vyplýva aj z judikatúry ESLP ktorá za rozhodujúce kritérium pre uplatnenie Dohovoru považuje časový úsek v ktorom k zásahu došlo. V opačnom prípade by došlo k porušeniu všeobecnej zásady zákazu retroaktivity v zmysle Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.

10. Pokým žalobca v odvolaní poukazoval nato, že Krajský súd v Bratislave v nedávnej minulosti v obdobných prípadoch vyslovil rozdielny názor, tak prijaté Stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave dáva zároveň odpoveď prečo odvolací súd na tieto rozsudky neprihliadal, keď toto Stanovisko bolo prijaté práve vzhľadom na výkladové rozdiely právoplatných rozhodnutiach senátov 3 Co, 4 Co, 8 Co, 9 Co, 14 Co.

11. Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého rozsudku v dôsledku čoho došlo odvolacím súdom k potvrdeniu napadnutého rozsudku v jeho zamietajúcej časti (výrok II.) v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. vrátane výroku o náhrade trov konania (výrok III.) o ktorých súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p., vzhľadom na pomer úspechu žalovaného v konaní, ktorému náhradu trov konanie nepriznal z dôvodu, že si náhradu trov konania neuplatnil a zo súdneho spisu žiadne trovy žalovaného nevyplývajú.

12. Žalobca odvolaním napadol celý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, t.j. aj výrok ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania (výrok I.) . Civilný sporový poriadok v § 357 písm. n/ pripúšťa odvolanie voči uzneseniu o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 C.s.p., teda iba proti pozitívnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým konanie prerušil, (podľa tam uvedených zákonných ustanovení). Ak súd rozhodne negatívne, teda konanie nepreruší, ako v tomto prípade, keď zamietol návrh na prerušenie konania, odvolanie prípustné nie je (pozri aj Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 4. decembra 2018, sp. zn. 1Obo/15/2018). Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 386 písm. c/ C.s.p. odmietol.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovel a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, mal žalovaný v odvolacom konaní plný úspech a vznikol mu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému aj vzhľadom na jeho postavenie v konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné súdom prvej inštancie rozhodnúť samostatným uznesením.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého prvej inštancie,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého prvej inštancie,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého prvej inštancie (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel' uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).